

Žil kdys kdes chlap. Dá se říct též muž či kmán, jak kdo chce. Já ho zvu chlap. Nu a on krad, ten chlap. Krad co moh kde moh. Zvlášť když měl hlad. Byl den jak květ, pták pěl, klas zrál, a nad vším jas. Jen hvozd se tměl, tam, kde spal chlap. Spal den a noc, neb pil jak Dán. Když jím třás chlad, vstal a chtěl jít dál, leč měl hlad. Jed by. A pil! Spíš pil, jen mít zač! Měl ret jak troud. Vždyť se dá jít na lup, i když je den. Tak šel. Jde, až zří plot, a na něm čte: Je tu zlý pes!

„Zlý pes - a to se mám bát? To snad ne!“

A just tam šel krást. Leč pes tam byl. A zlý! A jak! Jak ďas! Jen se chlap vkrad, už tu byl pes a vyl. Pán sic spal, leč pes vyl a řval čím dál tím víc, až pán vstal a vzal si zbraň

„Vem si ho! Drž ho! Jen mu dej!“

Křik, sběh a ryk, chlap chce pryč, je tu však pes i pán, je to už kmet, a řve: „Já ti dám u nás krást!“ A kmet se rve jak kdys, když byl mlád. Leč chlap je mlád dnes a dnes má víc sil! Kmet už je mdlý, chlap na něj klek a chce ho bít, když tu zlý pes se zved a chňap! Chlap má prst pryč.

Než pes spolkl prst, než kmet se vzmoh, chlap skrz sklep jde ven. Tam, co je vchod, je schod a u něj hůl, spíš kyj. Kmet se chtěl prát, leč kyj je kyj, a chlap bil ze všech sil, až kmet pad. Pes rval dál. Rval dlaň i pěst a teď chce rvát chřtán. Chlap, pot a krev, má spěch. Děd sic pad, leč teď zas na dvůr vběh vnuk, spíš hoch než muž, a chce znát:

„Kdo tu chtěl krást a kde je děd?“

To už chlap byl přes dvůr, tam, co je stáj. A přes plot jde kůň, a na něm chlap. Vnuk sáh níž, než je bok, tam, kde měl kolt, a jak stisk, kolt štek Beng! Beng! Chlap jek a kůň se vzpjal, leč jde zas dál. Děd vstal, je živ a zdrav, jen chlap je pryč a s ním i kůň. Vtom vnuk křik: „Hleď, a jak to řek, tam, co je brod, kůň stál a třás se, pak se hnál dál, zas stál, pak pad. Chlap je pod ním. Teď však se zved a dal se v běh, co je hvozd. Chce se v něm skrýt.

„Jen ho nech,“ řek děd.

„Kdo zná líp kraj? Kdo z nás tu rost? Teď bych chtěl lok, jak pes chce kost.“ Vnuk mu dal džin.

„Vem psa kyj a pojď,“ řek děd a mlask.

„Dej si též hlt.“

Vnuk písk na psa a šli. Chlap si sed pod strom. Kůň mu zdech, pes si vzal prst a ten kolt, co poněm šleh jak blesk, mu z plic vzal dech i krev. Chtěl by jít dál. Leč čím dál tím miň má sil, je bled, je sláb, je sám, má strach. Klek, chtěl vstát, leč pad zpět na strom a po pni se svez na zem. Lez jak plaz, rval mech i vřes, jak táh trup o píd' dál. Už ví, že je zle. Zrak se mu tmí i sluch mu ztich. Chce však pryč, tam, kde je svět a kde je jas, ne tma. Přec, kde je tma, je smrt! ...Ne, teď ne! Chce se mi spát, jen noc a den a noc. Pak jsem zas fit! Jen mít čas, chléb a sůl a džbán! Moh bych být živ...živ líp... Pes štek.

A po něm hned hlas: „Rek čul krev! Běž za ním!“

„Kam štve?“ křik hoch.

„Tam za ten dub!“ A tam ten chlap byl. Pes nad ním stál, pak hoch, pak kmet.

„To je on,“ řek kmet a vzdech:

„Tys mu dal...“

„Proč u nás krad?“

„Co když měl hlad, co když chtěl jíst?“

„Ten znal jen pít, ten vrah.“

„On ví už svý, tak nač ten hněv? Pojď.“

„Co s ním?“

„Už nic.“

Literatura – Práce s textem

- 1) Čím je příběh zvláštní?
- 2) Co se v příběhu stalo?
- 3) Jaké postavy zde vystupují?
- 4) Co znamená slovo „kmán“?
- 5) Jaký národ je v ukázce zmíněn?
- 6) Do jakých úseků je ukázka členěná?
- 7) Přepiš tuto větu tak, aby tam nebyla pouze jednoslabičná slova. *Já ho zvu chlap.*
- 8) Z jaké knihy a od jakého autora (celé jméno) je ukázka?
- 9) Napiš čtyři hashtagy, které podle vás vystihují ukázkou.
- 10) Jaký bys ukázce dal/dala název?